

Ücretsiz Seyahat Kartı Bulunan Gazi Yakınlarının Yol Yardım Parasını Nakdi Alıp Alamayacağı

Bu Karar, gazi yakını olması sebebiyle ücretsiz seyahat kartı bulunan işçinin, işveren tarafından yapılan yol yardımının aynı olarak değil nakdi olarak yapıp yapılamayacağına ilişkindir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 3119

BAŞVURU NO : 2018/11129

KARAR TARİHİ : 08/02/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ASKİ)

BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın işveren tarafından yapılan yol yardımının aynı olarak değil nakdi olarak yapılması talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 14/09/2018

I.BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1.Kurumumuza gizlilik kaydı ile başvuran, Ankara Büyükşehir Belediyesi ASKİ Genel Müdürlüğü Bel-ka AŞ' de sözleşmeli işçi olarak çalıştığını, Kasım 2017 tarihinde yapılan sözleşme ile tarafına aylık yol yardımı karşılığı Ankara kartı verildiğini, ancak kendisine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından ücretsiz seyahat kartı verildiğini ifade ederek; kendisine Ankara kartı verilmesi yerine yol yardımının nakdî olarak yapılmasını talep etmiştir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kurumumuz tarafından 09/10/2018 tarih ve ... sayılı yazı ile Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nden (ASKİ) bilgi ve belge talep edilmiş olup, ASKİ tarafından Kurumumuza gönderilen 18/12/2018 tarih ve ... sayılı cevabi yazıda özetle;

2.1. Bel-Ka A.Ş. ve ASKİ Genel Müdürlüğü arasında hizmet alımı işine ilişkin hazırlanan teknik şartnamenin 10.1.16 maddesinde konuya ilişkin hüküm bulunduğu,

2.2. Bu hükme göre personelin iş kapsamındaki yol bedellerinin Ankara Kartla sağlanacağı, kart yüklemelerinin de idare tarafından aynı olarak karşılanacağını açıkça belirtildiği,

2.3. Getirilen bu düzenleme hükmüne göre yol yardımının başvuru sahibine nakdi olarak ödenmesinin mümkün olmadığı,

2.4. Bu sebeple Bel-Ka A.Ş.'de sözleşmeli işçi olarak çalışan başvuru sahibinin talebinin bireysel olarak yerine getirilmesinin hukuken mümkün olamayacağı sonucuna varıldığı ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. T.C. Anayasası'nın 74'üncü maddesinin 3 ve 4'üncü fıkraları "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler." hükümlerini ihtiva etmektedir.

4. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanarak 04/03/2014 tarih ve 28931 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ücretsiz Veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliği'nin "**Ücretsiz seyahat hakkında yararlanacak kişiler**" başlıklı 4'üncü maddesi şu şekilde düzenlenmiştir; "1) 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin

ikinci fıkrası uyarınca demiryolları ve denizyollarının şehiriçi ve şehirlerarası hatlarından, belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanacaklar aşağıda belirtilmiştir:... b) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı ve mülga 64 üncü maddesi, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrası, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlarda belirtilen haller kapsamında; 1) Hayatını kaybedenlerin, 2) Harp veya vazife malulü sayılanlardan aylık almakta iken hayatını kaybedenlerin, 3) Harp veya vazife malulü sayılmaları sebebiyle aylık almakta olanların,... kendileri, eşleri, anne ve babaları ile evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış çocukları...”.

5. ASKİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Hizmet Alım İşine Ait Teknik Şartname'nin 10.1.16 numaralı ve “Ulaşım” başlıklı maddesi; “Yüklenici personelinin bu iş kapsamındaki yol bedeli Ankara Kartla sağlanacak olup kart için gerekli kredi yüklemeleri idare tarafından aynı olarak karşılanacaktır. Personel tarafından kullanılacak bu kartları yüklenici temin edecek ve kart bilgilerini idareye bildirecek olup idare tarafından bu kartlara aylık 110 binişlik olmak üzere kredi yükletilecek ve kartlar yükleniciye bu iş kapsamında çalışan personele dağıtılmak üzere teslim edilecektir. Bu kartların personele dağıtılması, yanlış kullanımları, çalınması, kaybolması, vb. olumsuzluklardaki personelin yol bedelini karşılama ve yeni kart çıkarılması, zayi olan kredinin yüklenmesi, gerekli prosedürlerin tamamlanması gibi hususlarda yüklenici doğrudan sorumludur.” şeklinde düzenlenmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

6. Başvuru konusu kapsamında yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan Ret Karar Önerisi Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A.Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

7. Başvuran, eşinin 15 Temmuz gazisi olması sebebiyle tüm ailesinin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilen ücretsiz seyahat kartından yararlandığını, bu sebeple çalışmakta olduğu Bel-ka A.Ş. tarafından kendisine iş akdi çerçevesinde

verilen seyahat kartının aynı olarak değil; karta yüklenen biniş hakkına karşılık gelen ücret verilmesini talep etmektedir.

8. Yukarıda yer alan mevzuat kapsamında gazilere, gazi yakınlarına Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından ücretsiz seyahat kartı düzenlenmiştir. Söz konusu ücretsiz seyahat kartı kart sahiplerine tüm ülke sathındaki toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanma hakkı vermektedir.

9. Bunun yanı sıra, başvuruya konu talebe ilişkin olarak yapılan inceleme neticesinde ASKİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve yukarıda 4 numaralı paragrafta değinilen teknik şartnamede, işçilere yol yardımı olarak Ankara Karta 110 binişlik kredi yükleneyeceğinin düzenlendiği, bu düzenleme çerçevesinde şartname kapsamında çalışan işçilerin tümüne bu haktan faydalanma imkanı sağlandığı, ancak şartnamede nakdî olarak yol yardımının ödenmesi hususunda bir düzenleme bulunmadığı tespit edilmiştir.

10. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; başvuranın gazi yakını olması sebebiyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan ücretsiz seyahat kartının almış olması sebebiyle çalıştığı işyerinin yol yardımı olarak kredi yüklenmiş Ankara kart yerine bu krediye karşılık gelen tutarın ücretine yansıtılması talebinin, sözleşmede belirlenen yol yardımının tüm çalışanları kapsayan bir düzenleme olduğu, işyerinde çalıştığı müddetçe her işçinin yararlanabileceği bir hak olarak düzenlendiği, bununla birlikte başvuranın gazi yakını olması sebebiyle almış olduğu ücretsiz seyahat kartının farklı bir mevzuat kapsamında düzenlenerek başvurana verildiği, başvuranın iş yerinde çalışmasından ayrık olarak kullanılabileceği, teknik şartnamede ücretsiz seyahat kartı olanlara ilişkin bir düzenleme olmadığı, yol yardımının aynı olarak yapılmasının öngörüldüğü dikkate alındığında başvuranın ücretsiz seyahat kartı sahibi olması sebebiyle idareye külfet yükleyebilecek talebin idare tarafından karşılanmasının beklenemeyeceği, mevzuat olarak idarenin söz konusu talebi karşılayacak bir düzenlemenin mevcut olmadığı dikkate alınarak başvuranın talebinin reddedilmesi sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

11. İy  yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelięin "İy  yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; ilgili idarenin, Kurumumuzun bilgi ve belge talebine süresi içinde cevap vermediği bu anlamda 'makul sürede karar verme', **ilkesine uymadığı** tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA  ZG RL ę NE İLİşKİN AÇIKLAMA

12. 6328 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma s resinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Ankara İř Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAşVURUNUN REDDİNE;**

Kararın **BAşVURANA ve ANKARA SU ve KANALİZASYON İDARESİ GENEL MüDüRLüęüNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Bařdenetçisince karar verildi.

řeref MALKOÇ

Kamu Başdenetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres:  etin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12  ankaya ANKARA